

«سرود ملی»

آموختنی‌ها

- ۱ درک مفهوم سرود ملی کشورمان و پرچم به عنوان نماد ملی
- ۲ درک اهمیت و نقش زبان فارسی
- ۳ استفاده از نشانه‌ی «رِط» در جملات و در جای مناسب
- ۴ آشنایی با کلمات مخفف
- ۵ ترکیب کلمات به طور مناسب با «ی» و «ان»
- ۶ آشنایی با سراینده‌ی «شعراي ايران» و «سرود ملی ايران»

جعبه‌ی کلمات

کلمات مترادف

موزون: خوش آهنگ، متناسب
 فر: شکوه و جلال
 عنبر نسیم: خوش بو ✓
 اینار: از خود لِه‌ستنی

کلمات متضاد

خاور ≠ باختر
 حاضر ≠ غایب

کلمات هم خانواده

حاضر، حضور - محضر
 احساسات، احساس - حس
 افتخار، افتخارات - مفخر
 موزون، وزن - اوزان
 عظمت، عظم - اعظم - عظیم
 اعتقاد، معتقد - اعتقادات
 موافق، موافق - تدافق

خرم: بیهوشی - سارابی
 پاینده: استوار - جاودان
 تصور: اندیشه، فکر
 افق: کرانه‌ی آسمان
 خارا: بیخست و محکم
 خاوران: مسروق
 اهتزاز: حرکت - جنبش
 ذر: مروارید

پیروزی = باخت - پیر = حالی
 زر = سیم - دشمن = دوست

تصور، تصویر - تصاویر - مصور
 ضامن، ضمانت - تضمین - ضمن

هر کشوری علاوه بر «پرچم» که نشانه‌ی استقلال آن است، یک سرود ملی دارد. سرود ملی خلاصه‌ی افتخارات، عظمت‌ها و خواسته‌های یک ملت است که گذشته‌ها، آرزوها، پیروزی‌ها و اعتقادات مردم آن کشور در آن نهفته است. سرود ملی کشور ما نیز می‌کوشد تا روحیه‌ی فداکاری و سخت‌کوشی، آزادی و استقلال را در مردم عزیز تقویت کند. در آخر نیز، با دعا برای پایداری و جاودانگی ملت و کشورمان پایان می‌یابد.

زنده باد ایران!

سر زد از افق مهر خاوران

از افق مشرق خورشید طلوع کرده است.

فروغ دیده‌ی حق باوران

خورشیدی که سبب روشنایی چشمان ایمان آورندگان به حق و حقیقت است.

بهمن فتر ایمان ماست

این خورشید در حقیقت همان بهمن ماهی است که شکوه ایمان ما است.

پیامت ای امام استقلال، آزادی، نقش جان ماست

ای امام، پیام استقلال و آزادی که تو سردادی همانند نقشی در جان ما قرار گرفت.

شهیدان، پیچیده در گوش زمان، فریادتان

ای شهیدان، فریادتان در گوش همه‌ی مردم روزگار پیچیده است.

پاینده ماننی و جاودان جمهوری اسلامی ایران

ای جمهوری اسلامی ایران، همیشه پاینده و جاودان بانی.

خوشا مرز ایران عنبر نسیم که خاکش گرمی‌تر از زر و نسیم

چه خوش است سرزمین ایران که بوی خوش از آن به مشام می‌رسد و خاکش از طلا و نقره هم با ارزش‌تر است.

هوایش موافق به هر آدمی زمینش، سراسر پر از خرمی

هوای خوش ایران با طبع هر انسانی سازگار است و سرتاسر زمینش پر است از آبادی و خرمی و سرسبزی

همه بوستانش، سراسر گل است به باغ اندرون، لاله و سنبل است

سرتاسر بوستان‌هایش پوشیده از گل‌هاست و در باغ‌هایش لاله و سنبل می‌روید.

بخوان و بدان

زبان فارسی و سرود ملی

زبان فارسی زبان ملی کشور ماست. با وجود اینکه کشور ما دارای زبان‌های محلی و گویش‌های مختلف است. یکی از چیزهایی که باعث وحدت و یکپارچگی ملت ایران و همه‌ی اقوام سرزمین ما می‌شود «زبان فارسی» است.

سرود ملی ایران بازبان ملی و رسمی کشورمان که زبان فارسی است نوشته و خوانده می‌شود و نشانه‌ی افتخار و استقلال و عظمت کشور ماست!

سراینده‌ی سرود ملی کشور عزیزمان آقای «ساعد باقری» است.

کلمات مخفف ← هم خانواده تحفین

در زبان فارسی گاهی در کلمات بعضی از حروف را حذف کرده و کلمه را کوتاه می‌کنند. این کلمات را مخفف می‌نامند. مانند: (ار) که مخفف (اگر) است یا (ره) که مخفف (راه) است.

«گ» میانجی

هنگام افزودن (ان) یا (ی) به پایان کلماتی که پایان آن‌ها (ه) دارند؛ (ه) حذف و (گ) میانجی می‌آید.

سازندگی - جاودانی - پایندی

مانند: ستاره + ان ← ستارگان شایسته + ی ← شایستگی

املا دان

یکی دیگر از راه‌های افزایش توجه و دقت در یادگیری املاي کلمات، ساختن جمله با کلمات در هم ریخته‌ی متن درس است.

الف: حروف در هم ریخته را مرتب کن، کلمه بساز و در جای خالی بنویس. سپس سعی کن هر سه کلمه را در یک جمله به کار ببری.

اع ت ا ق د

ه ت ا ز ا ز

ه ر پ گ ر

اعتقاد

اهنبار

پرلهر

با اعتقاد ما پرلهر ایران به اهنبار در آمد.

ب: با کلمات در هم ریخته‌ی زیر جمله بساز.

(۱) «سخت کوشی - کشور - است - فداکاری - ایثار - مردم - و - ضامن - آزادی و استقلال - کشور است»

فداکاری و سخت‌کوشی مردم ضامن آزادی و استقلال کشور است

(۲) «دعا - با - پایبندی - پایان - ملت و کشور - می‌یابد - کشورمان - سرود ملی - برای»

سرود ملی کشورمان با دعای ای پایندی ملت و کشورمان پایبندی باید.

تمرین

۱ عبارات مناسب را به هم وصل کن. (یک عبارت اضافی است.)

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: «عنبر نسیم» به معنی «بوی نسیم» است.

ب: دو کلمه‌ی «عظمت و بزرگی» هم‌معنی هستند.

پ: فداکاری مردم، ضامن آزادی و استقلال کشور است.

ت: سرود ملی تمام کشورها، خیلی طولانی و بلند است.

۳ هر یک از نشانه‌های زیر را در جای خالی مناسب بنویس.

و-اما-سوی-تا

الف: ابتدا شعر را می‌خوانیم و درباره‌ی محتوا ..... و ..... آهنگ آن می‌اندیشیم.

ب: بار دیگر شعر را نزد خود بخوانیم ..... تا ..... درک بهتری از آن پیدا کنیم.

پ: سپس شعر را مرور می‌کنیم، ..... اما ..... لحن و سرعت مناسب با آن را نباید فراموش کنیم.

ت: به یاری خدا، با گام‌های استوار فرزندانمان، به ..... (سوی) ..... سازندگی پیش خواهیم رفت.

۴ مترادف هر کلمه را در جای خالی بنویس.

۵ با توجه به درس، در جای خالی کلمات مناسب بنویس.

صالحین آزادی	نشانه‌ی استقلال	اعلام پیروزی
فرزندان خویش	احساسات مردمی	پایندگی و جاودانگی

۶ قسمت اول شعرای ایران، را از حفظ بخوان و کلمه‌های آخر هر مصراع (کلمات هم قافیه) را به ترتیب بنویس.
گهر و هنر - بدان و جاودان - آهنگ و میراث - لب‌هایم - اندیشه‌ام
جان ما - ایران ما

۷ کلمه‌های به هم ریخته را مرتب کن و بیت را کامل بنویس.
الف: راست - در - کوهت - سنگ - و - گوهر،
ب: دل - کم - از - مهرت - کی - برون،
نشد لودخت در و کوهراست / حاد دست به‌آرزو
مهرت از دل بی‌ببرون کنم / بر تو بی‌مهر تو چون کنم

۸ از صداهایی که هر روز می‌شنوی کدام صدا را بیشتر دوست داری؟ درباره‌ی آن یک بند بنویس.
صدای مورد علاقه‌ی من:

بمهر عمده دانش آموز

۹ با توجه به سوالات داده شده، گزینه‌ی مناسب را انتخاب کن.

الف: اولین مصرع سرود ملی ایران در کدام گزینه آمده است؟

- ۱) فروغ دیده‌ی حق باوران
۲) پاینده مانی و جاودان
۳) شهید - پیشه‌ام - نافتخار
۴) مردگان - اندیشه‌ام - افتخارات
- ۱) سر زد از افق، مهر خاوران
۲) جمهوری اسلامی ایران
۳) شهیدان - فکرم - سرافکنندگی
۴) شهدا - افطار - مفتخر

متن زیر را بخوان و به سوالات پاسخ بده.

۱۰

موشی، مهار شتری را به شوخی به دندان گرفت و به راه افتاد. شتر هم به شوخی به دنبال موش روان شد و با خود گفت: بگذار تا این حیوانک لحظه‌ای خوش باشد. موش مهار را می‌کشید و شتر می‌آمد. موش مغرور شد و با خود گفت: من پهلوان بزرگی هستم و شتر با این عظمت را می‌کشم. رفتند تا به کنار رودخانه‌ای پر آب رسیدند که شیر و کرگ از آن نمی‌توانستند عبور کنند. موش بر جای خشک شد.

شتر گفت: چرا ایستاده‌ای؟ چرا حیرانی؟ مردانه پا در آب بگذار و برو، تو پیشوای من هستی، برو. موش گفت: آب زیاد و خطرناک است. می‌ترسم غرق شوم.

شتر گفت: بگذار بینم اندازه‌ی آب چقدر است؟ موش کنار رفت و شتر پایش را در آب گذاشت. آب فقط تا زانوی شتر بود. شتر به موش گفت: ای موش نادان چرا می‌ترسی؟ آب تا زانو بیشتر نیست. موش گفت: آب برای تو مور است و برای من اژدها. از زانو تا به زانو فرق‌ها بسیار است. آب اگر تا زانوی تو سته صدها متر بالاتر از سر من است.

شتر گفت: دیگر می‌ادبی و گستاخی نکن. با دوستان هم قد خودت شوخی کن. موش با شتر هم سخن نیست. موش گفت: دیگر چنین کاری نمی‌کنم، توبه کردم. توبه خاطر خدا مرا یاری کن و از آب عبور ده. شتر مهربانی کرد و گفت: بیا بر کوهان^۴ من بنشین تا هزار موش مثل تو را به راحتی از آب عبور دهم.

«ششوی - دفتر دوم»

الف: با توجه به متن داستان، جدول زیر را کامل کن.

عنوان / نام داستان:	موش و شتر
شخصیت:	شتر و موش
مکان یا فضا:	کنار رودخانه
زمان رخدادها داستان:	روزی
پیام داستان:	با نبرتم و قوتی تر از خودت شوخی نکن
نام شخص یا کتبی که داستان از آن نقل شده:	ششوی - دفتر دوم

ب: تفاوت نظر موش و شتر درباره‌ی آب چه بود؟ هفتاد و یک بار زانویش را در آب می‌زد تا موش

۱. مهار: طنابی که به گردن چهارپایان می‌بندند تا به وسیله‌ی آن او را به هر جایی می‌خواهند، هدایت کنند.

۲. حوران: متعجب، سرگردان

۳. گستاخی: بی‌ادبی

۴. کوهان: برآمدگی پشت شتر

ساعد باقری

زاده‌ی ۱۳۳۹ در تهران شاعر ایرانی معاصر و سراینده‌ی سرود ملی جمهوری اسلامی ایران است. مجموعه شعر او با نام (نجوای جنون) در سال ۱۳۶۳

به چاپ رسید. کتاب (مدیر باش، رئیس) آخرین اثر منتشر شده از ساعد باقری است که در اسفند سال ۱۳۹۴ رونمایی شد.

حسین گل گلاب

گیاه شناس، ادیب، نویسنده، شاعر، مترجم، استاد دانشگاه، نوازنده، موسیقی دان، عکاس و هنرمند - ایرانی در سال‌های ۱۲۷۶ - ۱۳۶۳ (در تهران) بود. او به زبان‌های فرانسه، انگلیسی، روسی و عربی تسلط داشت و در زمینه‌ی معادلیابی برای واژه‌های علمی از متخصصان فرهنگستان ایران بود. سروده‌ی مشهور (ای ایران) از جمله کارهای اوست.

خودارزیابی

نیاز به تلاش	قابل قبول	خوب	خیلی خوب
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐
☐	☐	☐	☐

- مفهوم سرود ملی کشورمان و پرچم به عنوان نماد ملی را درک می‌کنم.
- به اهمیت و نقش زبان فارسی پی برده‌ام.
- واژه‌ها و کلمات مخفف را شناخته‌ام.
- با سراینده‌ی شعر (ای ایران) و (سرود ملی کشور) آشنا شده‌ام.
- می‌توانم با حروف در هم ریخته، کلمه و با کلمات در هم ریخته جمله بسازم.
- به تمامی سؤالات درک مطلب پاسخ دقیق می‌دهم.
- در مورد یک موضوع فکر کرده و بند می‌نویسم.

